

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 października 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 marca 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację J. K. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 stycznia 2017 r., którym to oddalono odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w W. z dnia 20 października 2015 r. odmawiającej prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko organu rentowego, że ubezpieczony nie spełnił warunków wskazanych w art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wskazał, że w wystawionym w dniu 14 października

1996 r. przez pracodawcę świadectwie pracy brak jest w punkcie 4.8 potwierdzenia, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w [...] Zakładach Telewizyjnych w okresie od 1 września 1970 r. do 14 października 1996 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Ubezpieczony nie przedłożył również świadectwa pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Zdaniem Sądu Okręgowego, tak w postępowaniu przed organem rentowym, jak również na etapie postępowania odwoławczego ubezpieczony nie wykazał, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu odwołania J.K. podniósł, że dołączone do odwołania dokumenty za lata 1970 - 1997 potwierdzają okoliczność pracy w warunkach szczególnych, jednakże brak było w nich jakiegokolwiek informacji o wykonywaniu prac o takim charakterze. W toku postępowania Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu BHP. Na podstawie tej opinii Sąd doszedł do przekonania, że nie ma podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji organu rentowego. Charakter pracy oraz wykonywane przez ubezpieczonego czynności pracownicze nie odpowiadały, zdaniem Sądu Okręgowego, jakiegokolwiek pozycji z załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Apelacyjny podzielił ocenę Sądu pierwszej instancji, że z okoliczności sprawy nie wynika, iż ubezpieczony w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy „lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych”, o którym mowa w Wykazie A Dział III poz. 83 rozporządzenia z 1983 r. Wskazał, że biegły sądowy w opinii stwierdził, iż czynności lutowania przez monterów elektroników podzespołów elektronicznych, głowic zintegrowanych, na taśmach montażowych, montujących telewizory, nie stanowią w/w „lutowania płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych”. Biegły podkreślił, że czynności te od początku dotyczyły prac w hutnictwie i przemyśle metalowym (w tym w zakładach koksowniczych). Biegły sądowy odniósł się w swojej opinii do spornej kwestii czy pracę ubezpieczonego można zakwalifikować do prac wymienionych w Wykazie A Dział XIV poz. 4, tj. „prac narażających na działanie promieniowania jonizującego oraz prac narażających na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia”.

Biegły wykluczył powyższą kwalifikację pracy ubezpieczonego, wskazując, że nie ma żadnych dowodów, że ubezpieczony wykonywał czynności pracownicze tego rodzaju, że był narażony na działanie promieniowania jonizującego oraz na działanie pól elektromagnetycznych w strefie zagrożenia w rozumieniu ww. przepisu.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 75 § 1 k.p.a., które miało wpływ na wynik sprawy poprzez nieuwzględnienie jako dowodu w sprawie załączonych do odwołania dokumentów z lat 1970-1996, w wyniku czego odmówiono przyznania emerytury wcześniejszej ze względu na pracę w szczególnych warunkach.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem naruszenie prawa procesowego jest oczywiste i polega na całkowicie dowolnej ocenie materiału dowodowego jaki był w postępowaniu przed sądem pierwszej i drugiej instancji. Wskazał na nieuwzględnienie złożonych dokumentów do sprawy potwierdzających fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jest chybiony. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony

zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365).

Przedstawiona Sądowi Najwyższemu skarga stanowi w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy obu instancji. Wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c.. Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2015 r., I UK 212/14, Legalis nr 1186765). Skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu a późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniem wynikającym z tego przepisu, a także wobec związania ustaleniami stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżony wyrok (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2014 r., II UK 20/14, Legalis nr 1385231; z dnia 6 lutego 2014 r., I PK 246/13, Legalis nr 1169331).

Ponadto, wnioskodawca zarzucił skarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Tymczasem jak wyjaśniono chociażby w wyroku Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2014 r., II UK 242/13 (LEX nr 1415119), przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej, ponieważ nie są ani przepisami prawa materialnego, ani przepisami prawa procesowego normującymi sposób działania Sądu drugiej instancji. Należy bowiem mieć na uwadze, że od momentu wniesienia do sądu powszechnego odwołania od decyzji organu rentowego, sprawa staje się sprawą cywilną i podlega rozpoznaniu według zasad właściwych dla tej kategorii spraw. Skoro sąd orzekający w sprawach ubezpieczeń społecznych może stosować

jedynie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, to w sferze zarzutów proceduralnych skarga kasacyjna musi się opierać na podstawie naruszenia przepisów postępowania cywilnego (art. 398³ § 1 pkt 2 w związku z art. 1 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.